

» Den manglende aktualitet kan ligeledes mindske rapportens retlige status.

HENRIETTE SOYA, miljøadvokat

Molerrapporten fra 1985 er ikke en bindende aftale

AFTALE: Ekspert i miljøret afviser det dokument, Morsø Kommune bygger sin argumentation for gravetilladelse på

Af Carsten Tolbøll
ctb@mf.dk

MORS: "Molerindvinding på Mors" er ikke en bindende aftale. Den er heller ikke et bindende forvaltningsakt eller en plan udstedt i henhold til lov. Den er en beretning, en rapport, der havde til formål at skabe et beslutnings- og administrationsgrundlag for offentlige og private interesser i molerindvindingen på Mors.

Sådan lyder konklusionen på en aktuel juridisk vurdering af en skrivelse, der blev udsendt i 1985 i form af en 94 sideres illustreret bogudgivelse med Miljøministeriet, Fredningsstyrelsen, Morsø Kommune og Skamol A/S som forfattere.

Grunden til den pludselige interesse for at granske en over 30 år gammel udgivelse er, at Morsø Kommune i sit foreløbige høringssvar til Råstofplan 2016 - det der ved en fejl blev glemt og førte til en udsættelse af regionens behandling af planen i januar - har baseret sin argumentation for at give Damolin gravetilladelse til Mose-

bjerg på, at der eksisterer en bindende aftale:

"Udlægget af Mosebjerg som graveområde i 1985 var et resultat af en samlet planlægning og efterfølgende aftale mellem relevante myndigheder og molerindustrien om molerindvindingen på Mors. Planlægningsarbejdet er beskrevet i rapporten "Molerindvinding på Mors" 1985", skriver Morsø Kommune i svaret og fortsætter:

"En kort konklusion af gruppens arbejde er, at man er nået frem til et resultat, der giver molerproducenten en ret til at indvinde moler efter de skitserede grave og efterbe-

handlingsplaner i en periode på ca. 50 år, mod til gengæld at forpligte sig til ikke at indvinde på visse i beretningen nærmere angivne arealer i samme periode. Dette har molerproducenten accepteret, uanset der principielt er ret til indvinding af moler efter råstoflovens § 5 på disse arealer indtil år 2003."

Eksperten afviser

Region Nordjyllands udvalg for infrastruktur, klima, kultur og miljø har indhentet en juridisk vurdering af "Molerindvinding på Mors". Dels hos regionens egne jurister, og dels hos Horten Advokat-

partnerselskab i Hellerup. Partner Henriette Soya, der er specialist i miljøret, skriver i sit svar, at det ikke fremgår noget sted i rapporten, at den skulle være bindende for hverken myndigheder eller private aktører på andet retligt grundlag:

"At rapporten indeholder detaljerede beskrivelser af f. eks. graveplaner for nærmere angivne områder ændrer ikke herpå. I lyset af forordene må graveplanerne m. v. alene fortolkes som et forslag til fremtidig håndtering af områderne", skriver Henriette Soya, som desuden anfører, at den senere godken-

Rapporten om molerindvinding på Mors fra 1985 med omslagstegning af den nyligt afdøde grafiker Bjarne Nielsen rummer en fyldig beskrivelse. Men dens konklusioner og aftaler mellem industri og myndigheder binder ikke politikere i 2016, konkluderer advokatfirmaet Horten.

delse af planen i det daværende Viborg Amtsråd og i Morsø Kommunalbestyrelse ikke har ophøjet rapporten til at være en bindende plan.

Aftaler binder ikke

Den er heller ikke - anfører advokaten - en bindende aftale mellem de parter, der i 1985 indgik i den arbejdsgruppe, som udarbejdede rapporten (og i øvrigt en tilsvarende rapport og bogudgivelse om molerindvinding på Fur). Herunder specielt mellem myndighederne og indvindingsvirksomheden Skamol, som senere overdrog sine graveinteresser på Mors til Damolin A/S.

Desuden er der en tidshorisont, som Henriette Soya udlægger således:

- Hertil kommer, at offentlig planlægning sædvanlig-

vis er underlagt et lovkrav om løbende revision. Rapporten er fra 1985 og behandler et dynamisk retsområde, hvor arealerne skifter karakter løbende i takt med råstofindvindingen og omgivelsernes udvikling. Den manglende aktualitet kan ligeledes mindske rapportens retlige status.

Borgmester fastholder rapport

Borgmester Hans Ejner Bertelsen (V) har på vegne af Morsø Kommune ofte slået på, at der eksisterer en bindende aftale, som giver Damolin ret til at grave i Mosebjerg og Stærhøj. Han siger i en kommentar til juristernes afvisning af aftalens gyldighed:

- Jura er ikke nogen eksakt videnskab. Det er deres vurdering. Jeg mener, at vi skal stå bag de aftaler, der er indgået, og jeg betragter stadig 1985-rapporten som en aftale. Det er utroligt vigtigt, at vi finder en balanceret tilgang til det her, og der mener jeg, at vi sagtens kan grave i både Mosebjerg og Stærhøj, siger Hans Ejner Bertelsen.